

فهرست

۸	پیشگفتار
۱۰	خلاصه تاریخ کمانچه
۱۲	شروع کار
۱۳	اجزاء کمانچه
۱۶	ابعاد کمانچه
۱۶	انتخاب چوب
۱۷	برش چوب
۲۰	دسته، جعبه گوشی ها و تاج
۲۶	گوشی
۲۹	شیطانک
۳۰	کاسه کمانچه
۳۰	کاسه ترکی
۳۳	روش تهیه الگوی ترک
۳۶	روش ساختن قالب
۴۴	کاسه ترکی با استفاده از قالب گروی
۴۶	کاسه یک پارچه
۵۶	کاسه مخروطی شکل- پشت باز - کمانچه متداول در لرستان
۵۶	کاسه یک پارچه- پشت باز
۵۶	قالب کاسه ترکی- پشت باز
۵۷	روش ساختن کاسه ترکی- پشت باز
۵۷	کاسه کدویی
۶۲	اتصال دسته به کاسه
۶۲	پایه ساز
۶۷	حرک
۶۷	چسب
۶۸	لاک و آکل
۶۹	پوست روی دهانه

ادامه فهرست

۷۰	گمان (آرشه)
۷۱	سیم ساز
۷۱	زینت ساز
۷۱	مهر زدن ساز
۷۲	صدای ساز
۷۴	ابزار کار
۷۶	منابع و مأخذ
۷۷	درباره نویسنده
	بخش انگلیسی

ابعاد کمانچه

کمانچه به شکل و اندازه های مختلف ساخته شده است. ابعاد کاسه، شکل کاسه، طول دسته و قطر آن، آنطوری که شایسته است تعریف و مشخص نشده است و منظور این کتاب هم ارائه استانداردی برای این ساز نیست. فقط برای نمونه و بمنظور نشان دادن روش ساختن این ساز، ابعاد یک کمانچه^{۲۰۴} مورد استفاده قرار گرفته است.

انتخاب چوب

انتخاب چوب مراحل مختلفی دارد و برش صحیح آن یکی از عوامل مهم ساختن ساز می باشد. لذا، مطالعه خواص فیزیولوژیکی درخت دارای اهمیت زیادی است. در اینجا برای آشنائی با ترکیب تنه درختی که برای ساختن ساز بریده شده است، قسمت های مهم برش عرضی آن توضیح داده می شود.^{۷،۹،۱۵} همانطوریکه در نقشه شماره ۲ نشان داده شده است، قسمت بیرونی درخت پوست آن می باشد که خود از دو قسمت تشکیل شده است "قسمت بیرونی" و "قسمت درونی" و پس از آن قسمت بعدی "لایه زاینده" نام دارد که یک تک سلول است و هنگام رشد درخت به دو قسمت تقسیم می شود. قسمت اول آن تبدیل به قسمت درونی پوست درخت می شود که عامل انتقال مواد غذایی از برگها به بقیه درخت است. قسمت دوم "لایه زاینده" تبدیل به "برون چوب" می شود که عامل انتقال شیره از ریشه به ساقه های درخت می باشد. بتدریج که لایه زاینده سلولهای جدیدی تولید می کند "برون چوب" فعالیت فیزیولوژیکی خود را از دست می دهد و تبدیل به قسمت سخت تنه می شود که درخت را استوار نگاه می دارد. این قسمت تنه درخت را "درون چوب" می گویند که در درختهای نسبتاً بزرگ شامل قسمت اعظم برش عرضی درخت می شود. قسمت مرکز درخت، مغز درخت نام دارد که از ریشه تا سر تنه درخت ادامه دارد و دور آنرا نخستین حلقه سالانه فرا گرفته است. در برش عرضی درخت چیزی که خیلی زود جلب توجه می کند حلقه های سالانه است که دایره وار در دور مغز درخت قرار دارند. تعداد این حلقه ها سین درخت را نشان می دهد و فاصله بین آنها، همانطوریکه بعد خواهیم دید، در انتخاب چوب برای ساز سازی اهمیت فراوانی دارد.

ذکر دو موضوع در اینجا لازم است. اول اینکه رنگ "درون چوب" تیره تر از "برون چوب" می باشد. دوم اینکه مغز درخت دارای خُلل و فَرج های بسیار می باشد که برآحتی قابل روئیت می باشد.

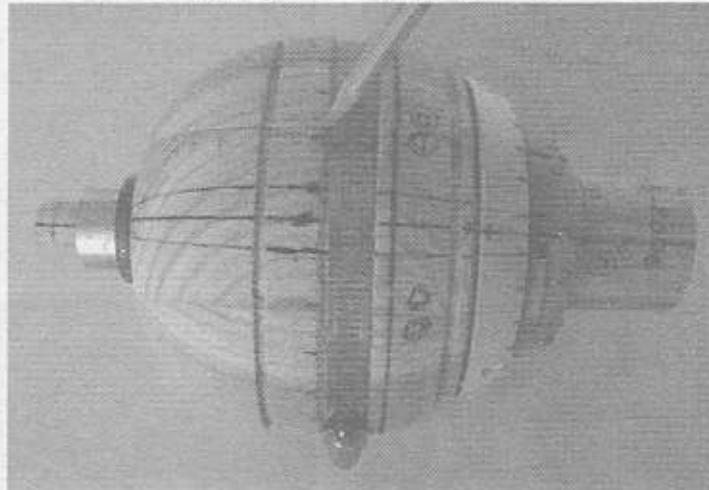
No. 69

شماره ۶۹

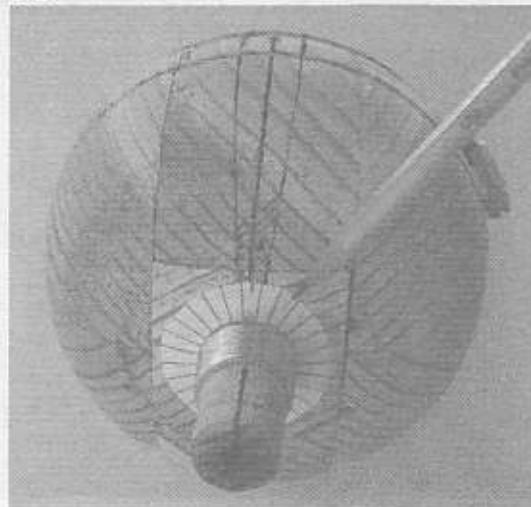
No. 68

شماره ۶۸

No. 70

شماره ۷۰

No. 71

شماره ۷۱